Sámi allaskuvla

Fágaplána

Fágadidaktihkalaš čiekŋudeapmi sámegielas – joatkkaoahppun vuođđoskuvlaoahpaheddjiide

VSAM-6101

15 oahppočuoggá

Dohkkehuvvon Dutkan- ja oahppostivrras 23.01.24 áššis 3/24 (Public áššenr. 24/00004-1). Rievdaduvvon goahtejođiheaddji mearrádusnotáhta bokte 19.11.24 (Public áššenr. 24/00004-55) ja 08.10.25 (Public áššenr. 24/00650-33).

1. Oahpu namma

Sámegillii: Fágadidaktihkalaš čiekŋudeapmi sámegielas – joatkkaoahppun vuođđoskuvlaoahpaheddjiide
Dárogillii: Fagdidaktisk spesialisering i samisk – videreutdanning for grunnskolelærere
Eaŋgalasgillii: Subject specific didactics in Sámi language – Continuing Education for Primary and Lower Secondary School Teachers

2. Oppalaš dieđut oahpu birra

Oahpu koda:	VSAM-6101
Dássi:	Joatkkaoahppu, masterdássi
Viidodat:	15 oahppočuoggá
Galli lohkanbaji badjel:	1
Oahpu lágideapmi:	Neahttadoarjjaoahpahus: Oahpus leat sihke fysalaš deaivvadeamit Sámi allaskuvllas ja neahttaoahpahus. Fysalaš deaivvademiid ii leat vejolaš čuovvut neahta bokte
Fágalaš latnjalasvuohta:	Oahppu vástida fágalaččat V5SAM-3101 Fágadidaktihkalaš čiekŋudeapmi-fága, mii lea oassin Sámi vuođđoskuvlaoahpaheaddjeoahppu 5.-10. ceahki masterprográmmas.

3. Oahpu gullevašvuohta

Fága fállojuvvo joatkkaoahppun vuođđoskuvlaoahpaheddjiide. V5SAM-3101 ja VSÁM-6101 hukseba V5SAM-1100 Giella ja teakstakultuvrrat skuvllas, V5SAM-1101 Lohkama, čállima ja njálmmálaš gálggaid ovdánahttin ja V5SAM-2100 Giellavariašuvnnat servodagas fágaide.

4. Sisabeassangáibádusat

- Čađahuvvon oahpaheaddjeoahppu mii addá gelbbolašvuođa oahpahit vuođđoskuvllas.
- Unnimusat 60 oč sámegiella oassin oahpaheaddjeoahpus dahje 60 oč sámegiella sámegiela ja sámi girjjálašvuođa bacheloroahpus dahje vástideaddji oahpus.

5. Oahpahus- ja eksámengiella

Davvisámegiella.

6. Sisdoallu

Oahppoovttadaga ulbmilin lea, ahte studeanta vállje fáttá mas guorahallá ja čiekŋuda sámegielfága fágadidaktihkas. Čiekŋudeapmi sáhttá fátmmastit earret eará giellaoahppafáttáid ja oahpahusvugiid, maid bokte oahpaha vuosttaš- ja nubbigiela máhtu ja dáidduid. Čiekŋudeapmi sáhttá fátmmastit lohkan- ja

čállinoahpahusa oahpahusvugiid. Dahje čiekŋudeapmi sáhttá deattuhit girjjálašvuođafáttáid ja girjjálašvuođa geavaheami oahpahusas. Studeanta oahpásnuvvá riikkagielat ja riikkaidgaskasaš girjjálašvuhtii.

Studeanta čiekŋuda ja heiveha dieđus máŋggagielat ja eatnigielat ohppiid oahpaheamis. Studeanttat hárjehallet dan, mot váldit vuhtii ja heivehit oahpahusas ohppiid lohkan- ja čállinmáhtu vuođul.

Dán oahppoovttadagas leat golbma oasi, main leat čuovvovaš fáttát:

1. Giella (5 oč)
   - Guovddáš dutkanteoriijat gielladieđalaš dutkamis
   - Dássemolsašuddan
   - Possessiivasuffiksa
   - Resiprohkapronomenat
   - Kongrueansa
   - Giellagáhtten
   - Studeantta iežas čállima ovdáneami dárkun

2. Lohkan ja čállin (5 oč)
   - Guovddáš dutkanteoriijat ja -metodat lohkan- ja čállinoahpahusas
   - Máŋggagielat lohkan- ja čállinoahpahus
     - L1-giela lohkan- ja čállinoahpahus
     - L2-gielat lohkan- ja čállinoahpahus
   - Ohppiid čállosiid árvvoštallan ja divvun
   - Giellamolsun

3. Girjjálašvuohta (5 oč)
   - Guovddáš dutkanteoriijat girjjálašvuođa dutkamis
   - Eamiálbmotgirjjálašvuohta
   - Čáppagirjjálašvuohta

7. Oahppanjoksosat

Studeanta olaha čuovvovaš oahppanjoksosiid:

Diehtu:
Studeanttas lea
- čállinbargguid, ovdanbuktima ja fágaguoibmekommentáraid bokte čájehuvvon vuđolaš ipmárdus kurssa guovddáš fáttáin, teoriijain ja metodain sámegielas, čállimis, lohkamis ja girjjálašvuođas
- dárkilis diehtu das mo galgá válljet dulkot ja čoahkkáigeassit fágadidákttalaš dutkanbargguid ja daid bohtosiid iežas válljen suorggis (gielladiehtagis dahje girjjálašvuođas)
- dárkilis teorehtalaš ja geavatlaš diehtu iešguđetlágan guovtte- ja máŋggagielatvuođa birra
- čállinbarggu ja hárjehallamiid bokte čájehuvvon vuđolaš ipmárdus gielladikšumis ja teakstaoahpas ja dan suorggi didaktihkas.

Máhttu:
Studeanta
- máhttá válljet ja suokkardallat fágadidákttalaš lahkonanvugiid ja oahpahusa bargovugiid giella- ja girjjálašvuođaoahpahusas
- máhttá lágidit doaimmaid maid bokte nanne ohppiid gielalaš ovdáneami ja máŋggabealat sámi diliin
- máhttá heivehit oahpahusa iežas válljen čiekŋudansuorggis (gielladieđalaš dahje girjjálašvuođas) ja váldit vuhtii ohppiid lohkan- ja čállinmáhtu kurssa áigge fátmmastuvvon fágadidákttalaš sisdoaluid vehkiin
- máhttá fuobmát ja hábmet áigeguovdilis fáttá ja dutkančuolmma oahppoovttadahkii gullevaš oktagaslaš bargui ja guorahallat dutkančuolmma fágadidákttalaš perspektiivvas
- máhttá válljet heivvolaš ja áigeguovdilis lohkanmeari iežas oktagaslaš bargui
- iešheanalis čállinbarggu bokte čájeha ahte hálddaša kurssa áigge oahpahuvvon gielalaš beliid ja gielladikšunstrategiijaid.

Oppalaš gelbbolašvuohta:
Studeanta
- čájeha oktagaslaš ja iešheanalis barggu čállimiin ahte son lea háhkan guovddáš fágalaš ja fágadidákttalaš máhttoperspektiivvaid
- čájeha čađahuvvon hárjehallama bokte ahte son máhttá atnit ávkin sihke fágalaš ja fágadidákttalaš dutkanbohtosiid giella- ja girjjálašvuođafáttáid oahpaheamis ja oahpahusa ođasteamis skuvllas (go studeanta lea válljen gielladieđalaš dahje girjjálašvuođadieđalaš válljenfága, de deattuhuvvo fágalaš/fágadidákttalaš čiekŋudeapmi válljejuvvon fáttás)
- hárjehallamis ja iešheanalis barggus ságastallá ja guorahallá mo sáhttá lágidit heivehuvvon ja áigeguovdilis oahpahusa giella- ja girjjálašvuođafáttáin guovtte- ja máŋggagielat ohppiid várás (go studeanta lea válljen gielladieđalaš dahje girjjálašvuođadieđalaš válljenfága, de deattuhuvvo fágalaš/fágadidaktihkalaš čiekŋudeapmi válljejuvvon fáttás).

8. Oahpahan- ja oahppanvuogit

Oahpahan- ja bargovuogit leat ee. logaldallamat, seminárat, digitála luohkkálatnjaoahpahus, joavkobarggut, hárjehusat, čálalaš barggut, ságastallamat, njálmmálaš ovdanbuktimat, vásáhusaid bokte oahppan ja reflekšuvnnat. Bagadallan lea čadnon namuhuvvon oahppanvugiide. Studeantta iežas bargu lea guovddážis oahppamis. Oahppanvugiide gullá maid ahte studeanttat ožžot ja barget hárjehusbargguid oahpahusas.

9. Gáibádusat beassat eksámenii

Čuovvovaš gáibádusat leat eaktun beassat eksámenii:
- Gáibiduvvo ahte studeanttat oassálastet 80 % lágiduvvon oahpahussii deaivvademiin ja neahttaoahpahusas.
- Čállit oahppanlogga oahpahusa ja girjjálašvuođa vuođul.

- Studeantta iešheanalis oktagaslaš bargu: Studeanta vállje bargui fáttá (gielas, lohkamis/čállimis dahje girjjálašvuođas) ja dasa heivvolaš lohkanmeari. Fágaoahpaheaddji dohkkeha fáttá ja lohkanmeari. Studeanta čállá čállosa, guhkkodat lea 5-6 siiddu. Studeanta ovdanbuktá čállosa oktasaš semináras.
- Studeanta galgá kommenteret mielstudeanta ovdanbuktima.

Bagadallan lea oktagaslaš barggu oassin.

Barggut árvvoštallojit dohkkehuvvon/ii dohkkehuvvon.

10. Eksámen

Oktagaslaš ruovttueksámen (10–15 siiddu), mas studeanta bargá viidáset geatnegahtton bargguin. Čállinbarggus árvvoštallojuvvo čehppodat máhttit hábmet čálalaš dieđalaš barggu sámegillii.

Árvvoštallan ECTS-vuogádaga mielde: Árvosánit A–F.

11. Leago privatisttain vejolaš váldit dan oahpu?

Ii leat.

12. Kvalitehtasihkkarastin

Čujuhuvvo Sámi allaskuvlla kvalitehtasihkkarastinvuogádahkii ja dasa makkár vejolašvuođat ja geatnegasvuođat studeanttain leat árvvoštallat Sámi allaskuvlla oahppofálaldagaid ja bálvalusaid kvalitehta. Studeanttain lea geatnegasvuohta searvat árvvoštallamiidda mat leat oassin kvalitehtasihkkarastinvuogádagas.